

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący)

SSN Tomasz Przesławski (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie ze skargi M. M.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn.
II AKa 356/21,

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych w dniu 5 września 2024 r.,

oddala skargę.

Oktawian Nawrot Adam Redzik Tomasz Przesławski

UZASADNIENIE

M. M. (dalej: „skarżący”) pismem datowanym na 23 listopada 2024 r. wniósł
skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie,
sygn. II AKa 356/21, wnosząc o:

1. stwierdzenie, że w przedmiotowej sprawie rozpoznawanej przez Sąd
Apelacyjny w Warszawie Wydział II Karny sygn. II AKa 356/21 nastąpiła
przewlekłość postępowania,
2. wydanie zaleceń sądowi rozpoznającemu sprawę do podjęcia w
wyznaczonym terminie niezwłocznych czynności polegających
na wyznaczeniu terminu rozprawy,

3. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz pokrzywdzonego M. M. tytułem odszkodowania kwoty w wysokości 10 000 zł.

W uzasadnieniu wskazano, że Sąd Apelacyjny w Warszawie pomimo jednorazowego odroczenia rozprawy 12 kwietnia 2023 r. nie dokonał żadnej czynności, w tym nie wyznaczył kolejnego terminu rozprawy.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie, pismem datowanym na 25 kwietnia 2024 r., zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o odrzucenie skargi ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie skargi.

W uzasadnieniu podkreślono, że w związku z orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 2 lutego 2024 r. sprawa jest prawomocnie osądzona. Prezes Sadu Apelacyjnego odnosząc się do zarzutów skarżącego wskazał, że apelacja wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sierpniu 2021 r. W sprawie wylosowano sędziego referenta, przekazano sprawę do rozpoznania według kolejności wpływu oraz wyznaczono kilka terminów rozpraw apelacyjnych. Ponadto zaznaczono, że w sprawie wystąpił szereg czynności oraz postępowań wpadkowych, których należyte przeprocesowanie również wymagało istotnego nakładu czasowego oraz organizacyjnego. Podkreślono, że sprawa została prawomocnie zakończona 2 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga M. M. wniesiona w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuraturę i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725 ze zm., dalej także: „u.s.p.p.”) nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.s.p.p. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej

niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Ustawodawca w art. 2 ust. 2 u.s.p.p. wskazał elementy podlegające analizie na etapie postępowania w przedmiocie przewlekłości. W świetle tego przepisu dokonując oceny uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Ocena przewlekłości postępowania ma charakter indywidualny i uwzględnia okoliczności konkretnej sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2019 r., I NSP 48/19; z 6 maja 2020 r., I NSP 34/20; z 10 listopada 2020 r., I NSP 142/20; z 28 września 2021 r., I NSP 145/21). W toku postępowania o stwierdzenie przewlekłości postępowania sąd oceniający sprawę analizuje nie tylko okres zaniechania jej rozpoznania, lecz bierze pod uwagę wszystkie kryteria, o których stanowi art. 2 ust. 2 u.s.p.p. Nie można przy tym zapominać, że czas trwania postępowania wyznaczany jest nie tylko poprzez czynności sądu, ale także przez aktywność stron (zob. postanowienie Sądu Najwyższego: z 18 kwietnia 2023 r., I NSP 23/23; z 13 czerwca 2024 r., I NSP 251/23).

Na potrzeby niniejszego postępowania dokonano analizy akt sprawy II Aka 356/21 toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie.

Apelacja wraz z aktami sprawy wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 27 sierpnia 2021 r. (data prezentaty, k. 292).

Zarządzeniem z 27 sierpnia 2021 r. wpisano sprawę do repertorium II Aka 356/21 oraz skierowano do losowania sędziego referenta (k. 293).

Losowanie składu odbyło się 31 sierpnia 2021 r. (k. 294).

Akta sprawy na wniosek Sądu Okręgowego w Warszawie zostały wypożyczone do tego sądu. Zwrot nastąpił 14 października 2021 r. (data prezentaty, k. 299).

Następnie na wniosek Sądu Okręgowego w Warszawie z 29 listopada 2021 r. ponownie wypożyczono akta sprawy (k. 300-301). Zwrot nastąpił 6 grudnia 2021 r. (data prezentaty, k. 302).

Zarządzeniem Przewodniczącego II Wydziału Karnego z uwagi na przejście sędziego referenta w stan spoczynku skierowano sprawę do SLPS celem wylosowania nowego sędziego sprawozdawcy (k. 303).

Losowanie składu odbyło się 9 września 2022 r. (k. 304-305).

Zarządzeniem z 18 listopada 2022 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na 5 stycznia 2023 r. (k. 308).

Pełnomocnik pokrzywdzonego pismem z 4 stycznia 2023 r. wniósł o odroczenie terminu rozprawy (k. 320).

Rozprawa apelacyjna odbyła się 5 stycznia 2023 r. (k. 322).

Postanowieniem wydanym na rozprawie Sąd postanowił przedstawić akta sprawy Sądowi Najwyższemu celem przekazania sprawy do rozpoznania w postępowaniu odwoławczym innemu sądowi równorzędnemu (k. 323).

Sąd Najwyższy zwrócił akta do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 22 lutego 2023 r. (data prezentaty, k. 326) wraz z postanowieniem o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania (k. 327-329).

Zarządzeniem z 1 marca 2023 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na 12 kwietnia 2023 r. (k. 330).

Rozprawa apelacyjna odbyła się 12 kwietnia 2023 r. (k. 345-346).

Postanowieniem z 12 kwietnia 2023 r. Sąd postanowił wystąpić do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy w postępowaniu odwoławczym – z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości – innemu sądowi równorzędnemu (k. 347-349).

Sąd Najwyższy zwrócił akta do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 25 maja 2023 r. (data prezentaty, k. 355) wraz z postanowieniem o nieuwzględnieniu wniosku (k. 356-357).

Zarządzeniem z 29 listopada 2023 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na 2 lutego 2024 r. (k. 330).

Oświadczeniem z 15 stycznia 2024 r. wyznaczona do składu SSA K. C. wskazała, że powstrzymuje się od orzekania w sprawach o sygnaturach Aka, AKp, AKz. Zwróciła się do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz do

Przewodniczącej II Wydziału Karnego o zmianę zakresu jej obowiązków (k. 384-386).

Postanowieniem z 21 stycznia 2024 r. wyłączono sędzię Katarzynę Capałowską od udziału w sprawie apelacyjnej o sygn. II AKa 356/21 (k. 387-391).

Przewodnicząca II Wydziału Karnego zarządzeniem z 1 lutego 2024 r. wyznaczyła do udziału w sprawie – jako zastępcę – sędzię E. J. (k. 393).

Rozprawa apelacyjna odbyła się 2 lutego 2024 r. (k. 399-400).

Wyrok w sprawie wydano 2 lutego 2024 r. (k. 401).

Przedstawiony powyżej przebieg postępowania apelacyjnego nie daje podstaw do przypisania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Podkreślić bowiem należy, że Sąd Apelacyjny w Warszawie podejmował czynności zmierzające do zakończenia sprawy, szczegółowo opisane powyżej. W sprawie odbyły się 3 rozprawy apelacyjne. W toku postępowania pojawiły się niezbędne do rozpoznania kwestie incydentalne, które wymagały wyekspediowania akt sprawy do innego Sądu. Wskazać należy, że dwukrotnie Sąd Apelacyjny w Warszawie zwracał się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do innego sądu równorzędnego. Na czas trwania ocenianego postępowania miało wpływ także przejście pierwszego wylosowanego sędziego referenta w stan spoczynku, co wiązało się z koniecznością dokonania modyfikacji składu orzekającego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 u.s.p.p., oddalił skargę.

Oktawian Nawrot Adam Redzik Tomasz Przesławski

[SOP]

R.G.